

Els ramets de l'anvers en la moneda de 4 Quartos "EN BARCELONA"

FRANCESC PADRÒ I DOMÈNECH

Quan l'any 1973 vàrem acabar el nostre primer estudi d'aquestes monedes i poguérem publicar-lo al cap de poc temps,¹ ja teníem feta l'observació, que moltes variants rondaven per la nostra vista i fins i tot en dibuixàrem tres, amb la creença que fèiem un resum definitiu sobre el particular. Però si bé llavors, fèiem l'estudi d'aquesta sèrie conjuntament amb tot el coure català del segle XIX, després al llarg de l'observació del monetari, a poc a poc, cada dia sobresortia més la importància i autonomia d'aquestes peces napoleòniques que no tenien perquè anar agermanades, amb unes parentes, que tenien un altre tarannà.

Per això en separar-les del conjunt mental que ens havíem format en aquelles èpoques, van guanyar importància en el nostre estudi i cada dia es féu més possible un exàmen acurat i definitiu.

Avui volem insistir «només» en els ramets de l'anvers, que tenen variacions minúscules, però ordenades, sempre treballant en monedes considerades evidentment autèntiques i separades —ja—, de les falses que hem trobat i que tenim a punt de publicar.

Els resultats estadístics que donem, coincideixen qui-sap-lo amb els corresponents al nostre treball anterior.²

Publiquem fotos i dibuixos, per una major comprensió.

1. «Acta Numismàtica», vol. V (1975), p. 171.

2. Id., id.

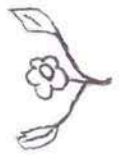
A

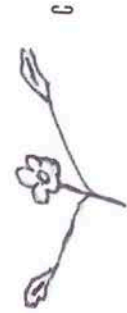
A

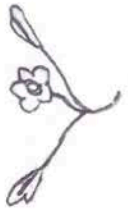
B

B

C

C

ANY 1808

Hi ha tres rams diferents.

A. Pedicle central curt. La flor sota «AR». Les dues tiges laterals surten corbades amunt i fan com una «V» i la flor queda ben centrada en el ram. La fulla de l'esquerra ubicada sota la «U», quasi toca la cua llarga de la «Q». La fulla de la dreta, sota la «T». La punta del ramet cau entre el «8» i el «0», amb inclinació vers aquest últim.

B. Curta la tija central. La flor queda sota «R» en torçar-se i decantar-se cap a la dreta. Les dues tiges laterals també sembla que facin una «V» però més oberta, ja que no puguen tan corbades les tiges com en el model «A». Per altra part en trobar-se la flor central tombada a la dreta, queda arrambada a la tija d'aquest cantó i separada per tant de l'altra rama. La fulla de l'esquerra malgrat trobar-se situada sota la «U», queda bastant separada de la cua —aquesta vegada curta—, de la «Q». La fulla de la dreta sota la «T». La punta inferior del ram entre el «8» i el «0».

C. Tija central curta. La flor sota la «R» d'una manera natural, sense cap desviació com en el model anterior. Els pedículs laterals neixen oberts, molt amples i no fan una «V», més aviat semblen braços en creu. La flor equidistant de cada cantó. La fulla de l'esquerra tot just arriba sota la «U», lluny de la cua llarga de la «Q». La fulla de la dreta s'allarga fins a sota de la «O». La punta terminal entre el «8» i el «0».

Estadística (examinades, 28 monedes):

A — 50 %

B — 21 %

C — 29 %

En les variants «A» i «C», coincideixen reversos d'escut amb barres primes i altres de barres gruixudes (sempre amb majoria dels primers). La variant «B» únicament presenta revers de barres primes.

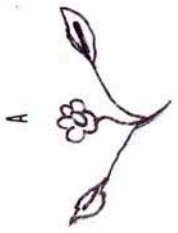
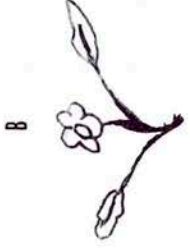
ANY 1809

També hi ha tres rams diferents.

A. Tija central curta, que entra dins la flor per el punt d'unió de dos pètals, detall molt curiós i únic, ja que sempre entren les tiges per la part central dels pètals. L'obertura del ram és més aviat curta i per tant la flor queda pròxima i quasi equidistant de les dues fulles. Punta del ram sobre el «8».

B. Tija central curta, però entra dins la flor per la part central d'un pètal (com és habitual). Tot el ram queda poc ample i tira amunt —especialment les fulles—, com si volguessin tancar-se i fer una pinya. Punta terminal entre el «8» i el «0».

C. Tija central, també, curta (com és normal en el 100 % de les monedes autèntiques, dels anys 1808 i 1809). L'estructura del ram fa una corba en la part central, bastant complicada i fàcil de veure tot seguit, que distància una mica la flor de les fulles i fa que les separacions no tinguin equidistància. La punta del ram cau sobre el «0».

Estadística (examinades 41 monedes):

- A — 27 %
- B — 43 %
- C — 30 %

ANY 1810

Únicament hi ha dos ramets. (Cal tenir en compte l'eliminació prèvia de les peces «falses d'època» ja que altrament trobaríem moltes i diverses variants.)

A. Sembla quasi igual a la variant «C» del 1809, però potser amb la flor més centrada i diferent curvatura del pedicle. La punta terminal del ram cau sobre l'«u».

B. El ram queda tot ell més obert i la flor resulta «quasi semilateral» amb diferent curvatura del pedicle.

Cau la busca inferior del ram, entre el «8» i l'«u».

Estadística (examinades 67 monedes):

- A — 94 %
- B — 6 %

ANY 1811

Hi ha tres variants.

A. Ram proporcionat i simètric. Separat de la paraula «Quartos». Els braços exteriors tenen tendència a fer una «V», però la tija de la flor central és curta o molt curta i sempre amb una petita flexió a la dreta.

B. La tija de l'esquerra s'allarga i desequilibra el ram que queda tot una mica llençat cap aquest cantó. El pal de la tija central —ni curt ni llarg—, és vertical i ben centrat respecte al ram.

C. La tija de l'esquerra, semblant al model anterior. La flor queda implantada lateral sobre la tija de la dreta del ram que fa en néixer com un revolt pronunciat.

Estadística (examinades 57 monedes):

- A — 28 %
- B — 56 %
- C — 16 %

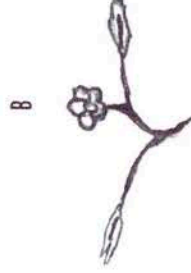
ANY 1812

També trobem tres variants.

A. La flor centrada. El ram ben proporcionat. Fa en el centre com una «S». El pedícul terminal gira cap a la dreta.

B. És la típica implantació de flor lateral, ja descrita abans.

C. Ram semblant al tipus «A», però sense fer la «S» central típica, de

manera que la flor té una tija vertical, ben implantada en el seu lloc d'origen.
Estadística (examinades 68 monedes):

- A — 17 %
- B — 19 %
- C — 64 %

ANY 1813

Dues variants.

A. Tija central llarga, una mica torta i desviada a la dreta, que eleva una mica la flor si bé la deixa centrada.

B. Típica flor lateral ja descrita.

Estadística (examinades 65 monedes):

- A — 68 %
- B — 32 %

ANY 1814

Hi ha quatre variants, malgrat que siguin repetició d'anteriors.

A. Exactament igual a la «A» de 1813.

B. Típica flor lateral.

C. Equival a una «C» del 1812, amb tija llarga, que aguanta la flor.

D. La mateixa amb tija curta.

Estadística (examinades 47 monedes):

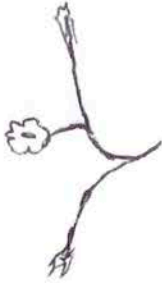
- A — 21 %
- B — 24 %
- C — 47 %
- D — 8 %

RESUM

Una vegada passat el text a màquina, i examinades de conjunt les monedes, fotos i dibuixos, veig que les 20 diferències trobades, es poden reduir a la meitat, buscant només l'originalitat del disseny, prescindint de les dades o menudes modificacions al realitzar la mateixa idea.

I són:

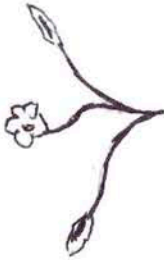
1. El ram en forma de «V» o de calze té la flor centrada.
2. Id. Id. amb la flor desviada.
3. El ram es presenta com amb els braços oberts.
4. La tija central s'introdueix a la flor per entre dos pètals.
5. El ram amb tendència a tancar-se com per fer una pinya.
6. El ram fa en la part central com una doble corba, com una mena de «S».

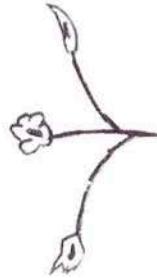
B

D

A

C

7. Flor lateral (o sia apuntada sobre la tija de la dreta).
8. Ram que allarga un braç més que l'altre.
9. Tija central llarga y corbada, que eleva la flor.
10. La flor queda elevada per una tija llarga però recta.

